

Сега е моментът да гарантираме, че изкуственият интелект работи за европейците

Изкуственият интелект (ИИ) засяга живота на милиони европейци - от проследяването на разпространението на COVID-19 до вземането на решение кой да получава социални помощи. Автоматизацията може да подобри вземането на решения. Но също така, ИИ може да доведе до грешки и дискриминация и е трудно да бъде оспорен. Нов доклад на Агенцията на ЕС за основните права (FRA) разкрива неясноти относно въздействието на ИИ върху правата на хората. Това се отнася дори за организации, които вече го използват. FRA призовава авторите на политики да предоставят повече насоки относно начина, по който се прилагат действащите правила по отношение на ИИ и да гарантират, че бъдещото законодателство в областта на ИИ ще гарантира защита за основните права.

„ИИ не е безпогрешен, прави се от хора, а хората могат да сгрешат. Ето защо обществото трябва да е наясно кога се използва ИИ, как функционира и как могат да се оспорят автоматизираните решения. Европейският Съюз (ЕС) трябва да изясни как се прилагат действащите правила по отношение на ИИ. А организациите трябва да правят оценка как техните технологии могат да засегнат правата на човека – както при разработването, така и при използването на ИИ“, казва директорът на FRA [Майкъл О’Флеърти](#). „Имаме възможност да формираме ИИ, който не само зачита нашите човешки и основни права, но също така ги защитава и насърчава спазването им.“

В доклада на FRA [„Getting the future right – Artificial intelligence and fundamental rights“](#) („Правилно изграждане на бъдещето — Изкуствен интелект и основни права“) се посочват скритите опасности пред използването на ИИ, например при прогностична дейност на полицията, медицинската диагностика, социалните услуги и целевата реклама. В него се призовават ЕС и държавите — членки на ЕС да:

- **Гарантират, че ИИ зачита ВСИЧКИ основни права** — ИИ може да засегне много права, не само неприкосновеността на личния живот или защитата на данните. Може също така да дискриминира или да възпрепятства правосъдието. Всяко бъдещо законодателство в областта на ИИ трябва да отчита това и да създаде ефективни предпазни мерки.
- **Гарантират, че хората могат да оспорват решенията, взети от ИИ** — хората трябва да знаят кога и как се използва ИИ, както и как и къде могат да подадат жалба. Организациите, които използват ИИ, трябва да могат да обяснят как техните системи вземат автоматизирани решения.
- **Правят оценка на ИИ преди и по време на използването му, за да се намалят отрицателните въздействия** — частните и обществените организации следва да извършват оценка на това каква вреда върху основните права може да има ИИ.
- **Предоставят повече насоки относно правилата за защита на данните** — ЕС следва допълнително да изясни как правилата за защита на данните се прилагат по отношение на ИИ. Необходима е повече яснота и относно последиците от автоматизираното вземане на решения и правото на човешка намеса, когато се използва ИИ.
- **Правят оценка дали ИИ дискриминира** — осведомеността относно възможността ИИ да дискриминира и въздействието от това е относително ниска. Това изисква повече

финансиране за научни изследвания, за да се проучат потенциално дискриминационни последици от ИИ, така че Европа да може да се предпази от тях.

- **Създават ефективна система за надзор** — ЕС следва да инвестира в „по-обединена“ система, която да държи частни бизнеси и публичните администрации отговорни за използването на ИИ. Властите трябва да гарантират, че надзорните органи разполагат с достатъчно ресурси и умения, за да вършат работата си.

Докладът е част от [проекта на FRA за изкуствения интелект и големите информационни масиви](#). Той се основава на над 100 интервюта, проведени с публични и частни организации, които вече използват ИИ. Включени са и наблюдения на експерти, участващи в наблюдението на потенциални нарушения на основните права. Анализът се основава на реално приложение на ИИ в Естония, Финландия, Франция, Нидерландия и Испания.

На 14 декември FRA и германското председателство на Съвета на ЕС организират конференция [Doing AI the European way — Protecting fundamental rights in an era of artificial intelligence \(Европейски подход към ИИ — Защита на основните права в епохата на изкуствения интелект\)](#).

За повече информация се свържете с нас на: media@fra.europa.eu / Тел.: +43 1 580 30 653